

Rond Sautour in de Naamse Fagne

Praktische gegevens

- ▶ LENGTE: 18 km
- ▶ TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 58 (1:50.000) of 58/1-2 (1:25.000)
- ▶ VERTREKPUNT: Aan het grasplein met speeltuintje naast de Hermeton, het laagste deel van Sautour

Sautour is een kleine deelgemeente van Philippeville. Het oudste gedeelte, Vieux-Sautour, dateert reeds uit de Romeinse tijd en valt tegenwoordig op door een indrukwekkende kasteelhoeve. Het hoger gelegen deel van het dorp herinnert aan een ommuurd fort uit de twaalfde eeuw, er zijn nog veel sporen van de omwalling overgebleven en vele oude huizen werden opgetrokken uit afbraakmateriaal van de muur.

De streek is rijk aan inactief geworden groeven met de voor de streek typische rode marmer; het zijn indrukwekkende groeven met loodrechte wanden, vele onder water gelopen en alle gevaarlijke plaatsen. Op onze wandeling kom je in de buurt van zo een groeve. Een andere groeve (op privé-terrein) vlak naast ons parcours wordt uitgebaat voor toeristen die er kunnen zwemmen! De omgeving is rijk aan wild, van groot tot klein (de veldmuizen lopen je zo voor de voeten).

Tot voor enkele jaren moet er sprake geweest zijn van enig toerisme in Sautour: in een wandelgids uit 1999 wordt er nog melding gemaakt van het "café de la forteresse", waarvan het terras een uitzicht op de Fagne bood dat wel 20 kilometer ver reikt. Vandaag vinden we het café alleen nog aangeduid op een vergeeld informatiebord op het pleintje in het "haut du village" en wie even de omwalling volgt kan wel raden waar het bedoelde terras zich moet bevinden. Er is in Sautour geen enkele mogelijkheid tot bevoorrading of drankgelegenheid.

Het lange afstandswandelpad GR12 Brussel-Parijs loopt door het dorp maar voor het overige tref je geen enkele bewegwijzering aan van een lokaal wandelpad in de omgeving. De wandeling vertrekt vanuit Sautour in noordoostelijke richting en loopt door uitgestrekte velden over gemakkelijke paden. Het laatste deel van de tocht loopt door het prachtige Bois de Sautour ten zuiden van het dorp, waarin we eerst weinig gebruikte paden zoeken en waarin we ten slotte via de rood witte tekens van de GR12 terugkeren naar Sautour. Het was allerminst evident bij de creatie van deze wandeling om asfaltwegen te vermijden in de verbinding van de beide delen van de wandeling maar in augustus 2005 vonden we een onverwachte en originele oplossing die op topografische kaarten niet terug te vinden is: twee opstapjes in een weide met brug over de Hermeton in het gehucht We Charnoi. Deze laten toe de grote weide in te gaan, weer uit te komen en een mooi pad te vinden dat het Bois de Sautour inloopt. Het is ons niet bekend voor wie deze weidedoorgang precies bedoeld is. Voor vissers op de Hermeton? Voor jagers?

Ten slotte raden we ten zeerste aan deze wandeling tijdens het weekeinde te maken: de stilte kan in dit gebied op weekdagen lelijk verstoord worden door de overvliegende straaljagers van de militaire basis van Florennes.

Beschrijving

We starten de wandeling in de Faubourg, het benedengedeelte van Sautour naast de hier nog prille Hermeton. Aan de glascontainers bij het speelpleintje zijn parkeerplaatsen. Met de rug naar de Hermeton vertrek je naar links en even verder draai je met de Rue du Faubourg mee naar links. Even verder sla je rechtsaf in een stijgende, halfverharde weg. Aan de huizen gekomen neem je linksaf een stijgend asfaltpad met trappen. Dit brengt je door een oude toegangspoort van de oude omwalling in het hoogst gelegen gedeelte van Sautour. Daar loop je door het mooie dorp tot je op het pleintje komt in de Rue du Haut du Village met een mooie linde en wilg. Hier verlaat je hoog Sautour en je daalt af langs de asfaltweg. Aan een kapel aan je linkerhand neem je links een smal pad. Aan een paar huizen gekomen neem je rechts de stijgende asfaltweg. Boven ga je even naar rechts en je staat op een kruispunt van asfaltwegen.

Neem op dit kruispunt links, richting Merlemont en Villers-le-Gambon. Voorbij het kaatsplein en net voorbij het huis met nummer 1 sla je rechtsaf, de velden in. Je blijft deze brede weg een hele tijd volgen en je slaat geen acht op de aardeweg die je aan de rechterkant tegenkomt. De weg stijgt naar een kruispunt met drie opvallende eiken, waar je rechtdoor gaat. Je loopt nu op een aardeweg met rechts uitzicht op de bossen waar je later op de wandeling zal doorlopen. Aan een merkteken van een gasleiding vertrekt rechts een sympathiek spoor door de velden naar het bos, maar jij gaat hier linksaf. Je volgt een hoogspanningsleiding. Voor een sparrenbosje sla je rechtsaf over het gras en even verder, bij het einde van de sparren, daal je naar links af. De loop van deze weg lijkt gewijzigd tegenover het tracé dat zich op de topografische kaarten bevindt. In elk geval kom je op een asfaltwegje tussen Sautour en Villers-le-Gambon. Links zie je een toegangshek van een onder water gelopen marmergroeve; als je wil kan je er door het bos gaan om even een kijkje te nemen op deze indrukwekkende en gevaarlijke plaats.

Op de stafkaarten loopt het weggetje aan de overkant gewoon verder, op het terrein is er geen spoor meer van. Het levert evenwel geen probleem op om de straat over te steken en rechtdoor te volgen, eerst tussen bos en akker, verder tussen twee akkers en ten slotte (naar rechts buigend) weer tussen een bosstrook en akker. Je komt op een kruispunt van veldwegen waar je recht voor je de kerktoren van Villers-le-Gambon ontdekt en rechts de torens van het kasteel van Merlemont. We gaan in de richting van deze laatste en kiezen dus rechts. De veldweg daalt en brengt je opnieuw op het asfaltwegje. Aan de overkant vind je nu een brede halfverharde weg.

Deze weg loopt een gans eind door de velden, steeds ongeveer dezelfde richting aanhoudend, en maakt aan de bosrand gekomen een haakse bocht naar links. Hier loopt de mooie weg tussen bos en weide. Op een asfaltwegje ga je slechts enkele tientallen meters naar rechts want zeer snel kan je rechts een mooi smal pad volgen.

Onderweg ontmoet je een aardeweg links. Deze kan je eventueel even volgen voor een mooi zicht op het kasteel van Merlemont, maar de wandeling volgt deze aardeweg niet en gaat rechtdoor over het smallere pad. Het loopt aan de rand van het bos met links een lange weide, waar reeën graag komen grazen. Aan het einde van deze open plek kom je op een dwarsweg door het bos, die neem je rechts. Snel kom je aan de bosrand die je naar links volgt. Aan een volgend kruispunt kies je links een weg die door een bosje stijgt en je snel op een grote vlakte van grasland en akkers brengt omringd door bos. Je gaat rechtdoor. Op de plaats waar de weg bij het bos komt, moet hij vroeger volgens de sporen ter plaatse en volgens de topografische kaarten recht het bos zijn ingegaan maar dit gedeelte is vandaag niet meer bruikbaar. De gebruikers van dit pad houden nu het bos links en volgen de bosrand. Aan je rechterkant krijg je een mooi uitzicht over Sautour. Aan een hoek van het bos zie je schuinlinks een weg die uit het bos op het veld komt, die moet je nemen om het bos in te gaan. Een volgende bosweg neem je naar rechts. Onmiddellijk kom je op een open plek in het bos met een oude eik en een oude beuk. Deze plek nodigt uit tot een halte en de beuk biedt zelfs bescherming tegen de regen. De brede bosweg blijf je verder volgen zonder rekening te houden met zijwegen. Op een asfaltwegje ga je in dezelfde richting verder en na een bocht naar rechts loop je, aan de volgende bocht, rechtdoor langs een huis een veldweg in. Deze wordt verderop wat moeilijk begaanbaar. Je volgt rechtdoor de Rue Tienne Werichet. De rijweg naar Villers-en-Fagne volg je een eind naar rechts.

Je loopt het gehucht Wez Charnois in en ook de straat blijkt zo te heten. Je neemt de eerste weg rechts, in de richting van een majestueus huis. Hij splitst zich onmiddellijk en jij neemt de linkeweg. Aan het hek van een privé-domein met een vijver ga je rechtdoor langs de afsluiting. Aan je linkerhand stroomt een beekje en rechts is er bos. Je komt langs een grote weide te lopen en het weinig gebruikte pad brengt je bij een krakkemikig opstapje, waarover je de weide inklaart. Gezien de opmerking over deze doorgang die je in de inleiding van deze wandeling kon lezen, raden we aan dit gedeelte discreet te bewandelen. Je loopt in de weide rechtdoor naar de Hermeton en je gaat rechtsaf, onder een hoogspanningsleiding. Waar het bos en de hoogspanningsleiding samenkomen, steek je de rivier over langs een brug van brede ijzeren platen. Je loopt nog steeds in de weide. Over de brug sta je voor een rechthoek die de weide uit het bos hapt. Je stijgt door de weide naar de rechterhoek van de inham. Daar vind je een opstapje waarlangs je de weide verlaat. Rechtdoor is er een pad dat het bos inloopt. In het begin stijgt het vrij stevig maar al snel wordt het vlakker. Je blijft dit pad rechtdoor volgen tot je voor je sporen van de bewoonde wereld ontdekt, daar neem je een duidelijke bosweg haaks rechtsaf.

Je blijft nu een paar kilometer rechtdoor lopen door dit prachtige bos, over een pad dat verschillende keren van karakter wijzigt. Je kruist zeer snel een brandgang met eigenaardige signalisatie, wat verder een verharde bosweg en veel verder een asfaltweg. Het laatste deel voor de asfaltweg is weinig gebruikt maar wel duidelijk te volgen. Ook voorbij de asfaltweg blijf je nog een gans eind rechtdoor lopen. Op het einde van een sparrenbos aan je rechterhand is er een kruispunt van verschillende wegen maar ook hier houd je dezelfde richting aan. Op het volgende kruispunt enkele honderden meters verder blijft de eenvoudigste route rechtdoor gaan over een bosweg die nu breed en met stenen verhard is en je uiteindelijk uit het bos leidt. Je kan op dit kruispunt echter ook kiezen voor een onverhard alternatief. Voor dit laatste kies je rechtsaf de stevig stijgende bosweg. Op de top steek je een plek met jonge begroeiing over. Aan de overkant van die plek vertrekt een met steenslag verharde weg naar rechts maar jij gaat linksaf, langs een sparrenbos. Je negeert de weg die rechts door het sparrenbos afdaalt. Na de sparren loopt de weg het bos in en al zeer snel ontdek je een kluwen van wegen, de ene al duidelijker dan de andere, die alle richtingen uitgaan. Blijf hier zoveel mogelijk rechtdoor gaan, daal zeker niet naar rechts af, blijf zoveel mogelijk op dezelfde hoogte lopen en houd de kam aan je linkerhand. Teveel naar links uitwijken is geen ramp. Beide alternatieven brengen je het bos uit ter hoogte van een hoeve. De asfaltweg volg je naar rechts.

De asfaltweg daalt en voorbij het laagste punt volg je hem nog een paar tientallen meter tot je weer naar rechts het bos in kan over een mooi pad. Dit gedeelte is onderdeel van de GR12. Het prachtige en veel gebruikte pad loopt kilometers lang door het bos. Wanneer je uiteindelijk weer in het open land komt, zie je Sautour recht voor je liggen.
